

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักเรียน จำนวน 364 คน 2) ครู จำนวน 28 คน 3) ผู้ปกครอง จำนวน 364 คน 4) กรรมการชุมชน กรรมการสถานศึกษา และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน 20 คน และ 5) ผู้บริหาร จำนวน 10 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในขั้นตอนการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนก่อนพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (focus group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) มีกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1.1 การสนทนากลุ่ม มีกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ดังนี้

1) นักเรียนโรงเรียนวัดสลักเหนือ มีเกณฑ์คัดเลือก คือ เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนวัดสลักเหนืออย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นหัวหน้าห้องและรองหัวหน้าห้อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 รวม 8 ห้อง จำนวน 16 คน ประธานและกรรมการสภานักเรียน 8 คน ทั้งหมดจำนวน 24 คน และยินดีเข้าร่วมการวิจัย

2) ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนวัดสลักเหนือ มีเกณฑ์คัดเลือก คือ เป็นบิดา/มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในข้อ 1.1 และยินดีเข้าร่วมการวิจัย จำนวน 24 คน

3) อาจารย์โรงเรียนวัดสลักเหนือ มีเกณฑ์คัดเลือก คือ เป็นอาจารย์โรงเรียนวัดสลักเหนือที่สอนในปีการศึกษา 2558 ซึ่งดำรงตำแหน่งมานานกว่า 6 เดือน และยินดีเข้าร่วมการวิจัย ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบเรื่องอาหาร 1 คน อาจารย์ผู้รับผิดชอบห้องพยาบาล 1 คน อาจารย์ประจำชั้นอนุบาล 2 คน อาจารย์ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และอาจารย์ประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 รวม 12 ห้อง จำนวน 16 คน

4) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน ประกอบด้วย กรรมการชุมชน กรรมการสถานศึกษา และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีเกณฑ์คัดเลือก คือ เป็นกรรมการชุมชน หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดสลักเหนือ และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งดำรงตำแหน่งมานานกว่า 6 เดือน และยินดีเข้าร่วมการวิจัย กลุ่มละ 5 คน รวม 15 คน

2.1.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ ผู้อำนวยการและอาจารย์แนะแนว โรงเรียนวัดสลักเหนือ เจ้าอาวาสวัดสลักเหนือ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่รับผิดชอบโรงเรียนวัดสลักเหนือ สมาชิกสภาเทศบาลปากเกร็ด มีเกณฑ์คัดเลือก คือ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งมานานกว่า 6 เดือน และยินดีเข้าร่วมการวิจัย จำนวน 6 คน

2.2 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณในขั้นตอนการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนและพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนก่อนพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

2.2.1 ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนทุกชั้นปี และผู้ปกครอง

2.2.2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมของชุมชน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนทุกชั้นปีและผู้ปกครอง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทุกชั้นปีและผู้ปกครองตามแนวคิดการวิเคราะห์อำนาจการทดสอบ (power analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*Power 3.0.10 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ .05 อำนาจการทดสอบ (power) .90 และขนาดอิทธิพล (effect size) .30 จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 119 คน เพิ่มกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 20 รวมเป็น 144 คน เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่างจากการย้ายตามผู้ปกครอง สุ่มตัวอย่างนักเรียนทุกชั้นปีและผู้ปกครองแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนประชากรนักเรียนในแต่ละชั้นปี โดยมีนักเรียนแต่ละชั้นดังนี้

ชั้น	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ประถมศึกษาปีที่ 1	55	22
ประถมศึกษาปีที่ 2	38	15
ประถมศึกษาปีที่ 3	40	16
ประถมศึกษาปีที่ 4	30	12
ประถมศึกษาปีที่ 5	67	26
ประถมศึกษาปีที่ 6	41	16
มัธยมศึกษาปีที่ 1	46	18
มัธยมศึกษาปีที่ 2	34	14
มัธยมศึกษาปีที่ 3	13	5
รวม	364	144

2.3 การศึกษาความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนไปใช้พัฒนาโรงเรียนวัดสลักเหนือ เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร

กลุ่มตัวอย่าง มี 6 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดสลักเหนือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนวัดสลักเหนือ อาจารย์โรงเรียนวัดสลักเหนือ ผู้บริหารโรงเรียนวัดสลักเหนือและอดีตผู้บริหารโรงเรียนวัดสลักเหนือ พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน จำนวนทั้งหมด 30 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย แบ่งตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนและพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนก่อนพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน

1.1 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในขั้นตอนการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนก่อนพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน เครื่องมือมี 2 ชุด ดังนี้

1.1.1 แนวคำถามของการสนทนากลุ่ม สำหรับนักเรียน ผู้ปกครอง อาจารย์โรงเรียนวัดสลักเหนือ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน ได้แก่ กรรมการชุมชน กรรมการสถานศึกษา และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเองตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1977) และเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร

1.1.2 แนวคำถามของการสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเองตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1977) และเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร

1.2 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณในขั้นตอนการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนและพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนก่อนพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน เครื่องมือมี 2 ชุด ดังนี้

1.2.1 แบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพและการมีส่วนร่วมของนักเรียน มี 3 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 (ให้ผู้ปกครองเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม) 2) แบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และ 3) แบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมสุขภาพ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้สุขบัญญัติของนักเรียน ซึ่งพัฒนาโดย กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข เป็นแนวทาง ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมด้านอนามัยส่วนบุคคล 15 ข้อ 2) พฤติกรรมด้านการบริโภคอาหาร 14 ข้อ 3) พฤติกรรมด้านการดูแลสุขภาพจิต 11 ข้อ 4) พฤติกรรมด้านการป้องกันอุบัติเหตุ 6 ข้อ 5) พฤติกรรมด้านการออกกำลังกาย 2 ข้อ และ 6) พฤติกรรมด้านการดูแลอนามัยสิ่งแวดล้อม 5 ข้อ จำนวนทั้งหมด 53 ข้อ เป็นข้อคำถามชนิดเลือกตอบแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ ได้แก่ ทำเป็นประจำ ทำเป็นบางครั้ง และไม่ได้ทำ ให้คะแนน 3-1 คะแนน สำหรับพฤติกรรมสุขภาพด้านบวก จำนวน 42 ข้อ และให้คะแนน 1-3 คะแนน สำหรับพฤติกรรมสุขภาพด้านลบ จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 15, 26-34 และ 43

การแปลผลคะแนน พฤติกรรมสุขภาพโดยรวมและรายด้าน 3 ระดับ ดังนี้ (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2557)

คะแนน	ระดับ
2.40-3.00	มาก
1.80-2.39	ปานกลาง
1.00-1.79	น้อย

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแนวคิดของโคเฮนและอัพฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1977) ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวนทั้งสิ้น 29 ข้อ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 7 ข้อ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 7 ข้อ 3) การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ มี 3 ด้านย่อย ได้แก่ การได้รับประโยชน์ด้านวัตถุ 2 ข้อ การได้รับประโยชน์ด้านสังคม 3 ข้อ การได้รับประโยชน์ด้านบุคคล 5 ข้อ จำนวนทั้งหมด 10 ข้อ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ให้คะแนน 5-1 คะแนน

การแปลผลคะแนน การมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้าน 5 ระดับ (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2553) ดังนี้

คะแนน	ระดับ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

1.2.2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชน สำหรับผู้ประกอบการ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแนวคิดของโคเฮนและอัพฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1977) ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวนทั้งสิ้น 29 ข้อ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 7 ข้อ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 7 ข้อ 3) การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ มี 3 ด้านย่อย ได้แก่ การได้รับประโยชน์ด้านวัตถุ 2 ข้อ การได้รับประโยชน์ด้านสังคม 3 ข้อ การได้รับประโยชน์ด้านบุคคล 5 ข้อ จำนวนทั้งหมด 10 ข้อ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ให้คะแนน 5-1 คะแนน

การแปลผลคะแนน การมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้าน 5 ระดับ (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2553) ดังนี้

คะแนน	ระดับ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

1.3 การศึกษาความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนไปใช้พัฒนาโรงเรียนวัดสลักเหนือ เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร เครื่องมือ คือ แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรของโรงเรียนวัดสลักเหนือ จังหวัดนนทบุรี ไปดำเนินการ ประกอบด้วย กิจกรรม ผู้รับผิดชอบ และความเป็นไปได้ในการดำเนินการ 4 ด้าน ได้แก่ 1) กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 5 ข้อ 2) กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 15 ข้อ 3) กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ 4 ข้อ และ 4) กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 3 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ให้คะแนน 5-1 คะแนน

การแปลผลคะแนน ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรโดยรวมและรายด้าน 5 ระดับ (บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร, 2553) ดังนี้

คะแนน	ระดับ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแนวคำถามการสนทนากลุ่มสำหรับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ แบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพ และการมีส่วนร่วมของนักเรียน และแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน แล้วนำคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิไปหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) ได้ค่าดัชนี

ความตรงแบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพและการมีส่วนร่วมของนักเรียน .90 หลังจากปรับปรุงเครื่องมือวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพและการมีส่วนร่วมของนักเรียน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดผาสุภกมณีจักร จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชน ไปทดลองใช้กับผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดผาสุภกมณีจักร จังหวัดนนทบุรี จำนวน 36 คน คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) แบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพและการมีส่วนร่วมของนักเรียน ส่วนที่ 3-4 เท่ากับ .81 และ .97 ตามลำดับ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชนของผู้ปกครองนักเรียน ส่วนที่ 2 เท่ากับ .99

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีการดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะเตรียมการ

1.1 **เตรียมทีมวิจัย** โดยจัดประชุมระหว่างทีมวิจัยในเดือนกันยายน พ.ศ. 2557 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รูปแบบการวิจัย พิจารณาเครื่องมือการวิจัย และวางแผนการเก็บข้อมูลการวิจัย

1.2 **สร้างเครื่องมือการวิจัยและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย**

1.3 **ขออนุญาตการวิจัยในมนุษย์** จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับเอกสารรับรองโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เลขที่ 28 ลงวันที่ 7 กันยายน 2558

1.4 **เตรียมพื้นที่เก็บข้อมูลการวิจัย** โดยทำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสลักเหนือในการดำเนินการวิจัย เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจัดประชุมระหว่างทีมวิจัย ผู้ช่วยเก็บข้อมูลวิจัย ผู้บริหาร ตัวแทนครูและนักเรียน พยาบาลวิชาชีพที่รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน และผู้นำชุมชน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวางแผนการดำเนินการวิจัย

1.5 **เตรียมผู้ช่วยเก็บข้อมูลวิจัย** โดยจัดประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แผนการเก็บข้อมูลการวิจัย เครื่องมือการวิจัย และวิธีการเก็บข้อมูลการวิจัย

2. ระยะพัฒนารูปแบบ

2.1 **การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในขั้นตอนการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนก่อนพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน** โดยการสนทนากลุ่มตามแนวคำถามของการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึกตามแนวคำถามของการสัมภาษณ์เชิงลึก

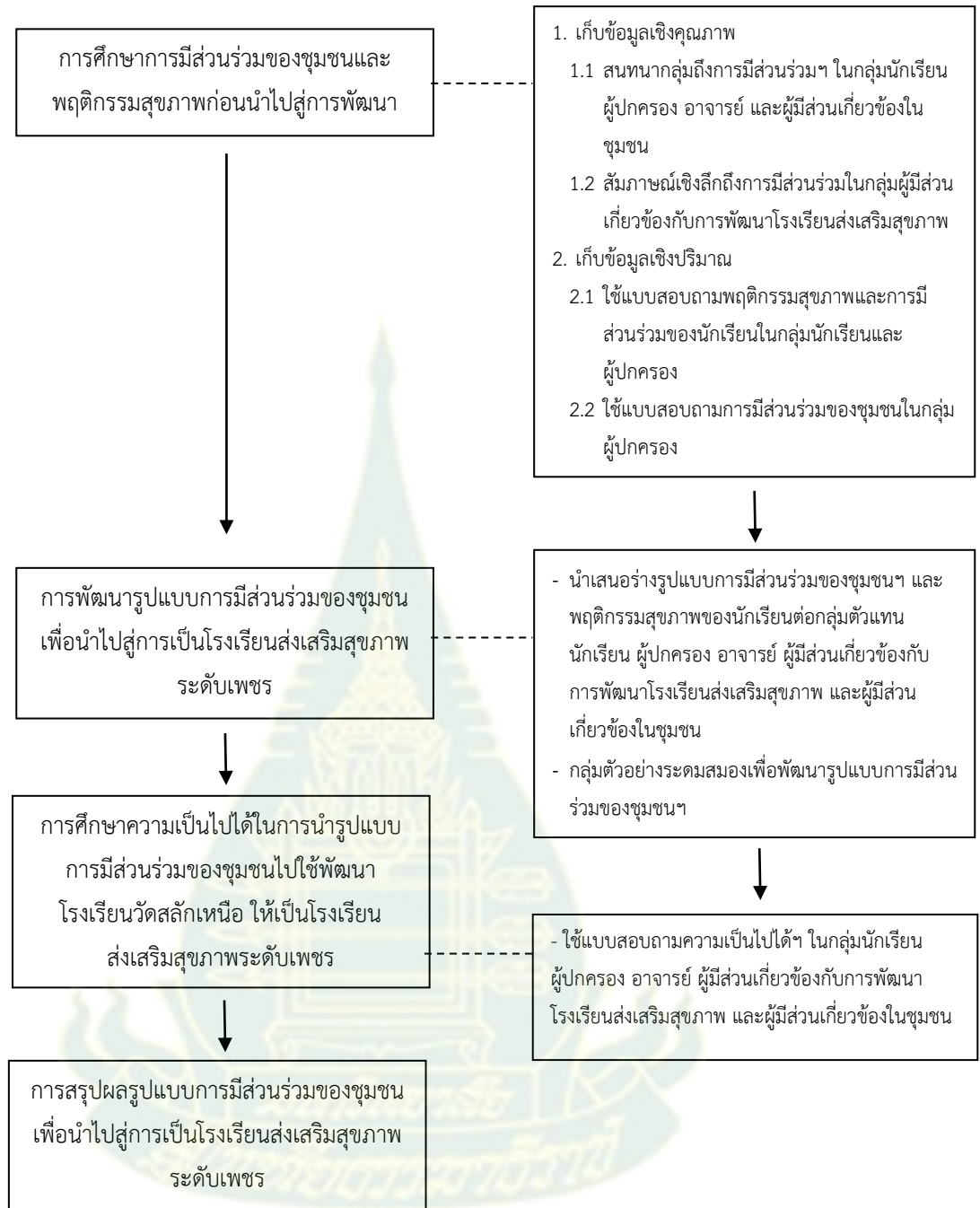
2.2 เก็บข้อมูลเชิงปริมาณในขั้นตอนการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนและพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนก่อนพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพและการมีส่วนร่วมของนักเรียน และแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชนสำหรับผู้ปกครอง

2.3 พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนฯ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ได้จากการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการมีส่วนร่วมของนักเรียนและผู้ปกครองที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาร่างรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนฯ นำเสนอข้อมูลรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนฯ พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนต่อตัวแทนนักเรียน ผู้ปกครอง อาจารย์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อระดมสมองพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ฯ

3. ระยะเวลาความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนไปใช้พัฒนาโรงเรียนวัดสลักเหนือ จังหวัดนนทบุรี ให้เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร โดยใช้แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรของโรงเรียนวัดสลักเหนือ จังหวัดนนทบุรี ไปดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยมีรายละเอียด ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 การดำเนินการวิจัย

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรม 3 ประการ ได้แก่ 1) หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person) โดยเฉพาะศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human dignity) ของผู้ให้ข้อมูล การให้อิสระในการตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยและให้ลงนามเข้าร่วมการวิจัย (Free and informed consent) ความเป็นส่วนตัวและการรักษาความลับ (Privacy and confidentiality) โดยเก็บข้อมูลเป็นความลับ นำเสนอข้อมูลในภาพรวม 2) หลักคุณประโยชน์ ไม่ก่ออันตราย (Beneficence, Non-Maleficence) โดยรักษาความสมดุลระหว่างความเสี่ยงและคุณประโยชน์ (Balancing risk and benefits) ลดอันตรายให้น้อยที่สุด (Minimizing harm) และสร้างประโยชน์สูงสุด (Maximizing benefit) 3) หลักความยุติธรรม โดยมีความเที่ยงธรรม (Fairness) และความเสมอภาค (Equity) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างและการให้ผลประโยชน์ตอบแทนตามกระบวนการที่ได้มาตรฐาน

ผู้วิจัยดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างด้วยการขอเอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย จัดทำจดหมายขอความร่วมมือในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการวิจัย การมีสิทธิ์ปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย โดยไม่เกิดผลกระทบต่อผู้เข้าร่วมการวิจัย การเก็บข้อมูลเป็นความลับโดยไม่อ้างอิงถึงบุคคลใด ๆ การนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวม รวมทั้งจัดทำเอกสารแสดงการยินยอมของผู้เข้าร่วมการวิจัย เพื่อให้ลงนามยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัยด้วยความเต็มใจ และผู้วิจัยพร้อมจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมหากผู้เข้าร่วมการวิจัยต้องการ นอกจากนี้ยังมีการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะไม่เห็นแก่การได้มาซึ่งข้อมูลอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงความเครียด ความอ่อนล้าของผู้ให้ข้อมูล การนัดหมายจะยึดความสะดวกของผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก และมีการพักระหว่างการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ เมื่อเห็นว่าผู้ร่วมการสนทนาหรือถูกสัมภาษณ์เหนื่อยหรือไม่สบายต่อการให้ข้อมูล และขออนุญาตผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึกบันทึกข้อมูลด้วยการจดบันทึกและอัดเทป และเก็บรักษาแบบบันทึกใส่ซองปิดผนึกไว้ และนำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวม

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถหยุดตอบได้เมื่อไม่พอใจ โดยไม่ส่งผลกระทบ และส่งแบบสอบถามคืนในซองปิดผนึก และเก็บรักษาแบบสอบถามใส่ซองปิดผนึกเป็นชุด ๆ ไม่ใส่ชื่อของผู้ตอบไว้ในแบบสอบถาม และนำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพการมีส่วนร่วมที่ได้จากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมสุขภาพและการมีส่วนร่วมของนักเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรของโรงเรียนวัดสลักเหนือ จังหวัดนนทบุรี ไปดำเนินการ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

